

KRISTLIK PEREKOND JA ABIELU

ÜP metropoliit Stefanuse loeng

Kristliku abielupaari jaoks on väga oluline teostada ennast läbi **kirikliku abielusalasuse**.

Praegusel ajal on levinud, et noored elavad koos, ilma et abielluksid. „Kui kõik sujub hästi, küll me siis laulatame.“

Nüüd on Euroopas hakatud vastu võtma seadusi, mis toetavad vabaabieli.

Laps vajab tugeva, abiellu õnnistatud perekonna toetust.

Kõige aluseks on see, et oleme **ristitud**. Seeläbi muutume kõik teatavas mõttes preestriteks. Selle läbi saame ühise vaimuliku seisuse.

Tegelikult võib iga kristlane lapse ristida, kui vaimulikku pole saadaval. Preester teostab hiljem salvimise. **Aga need on erandolukorrad, näiteks kui laps on suremas.**

Õigeusu traditsiooni põhjal 8.päeval pärast lapse sündi loetakse lapse pea kohal palve. Sama traditsioon oli ka 8.päeval pärast lapse ristimist, kui pandi käed peale. See tava on kaduma läinud.

Salasus on kogu inimese olemuse ühinemine. Abielusalasuse mõistmine ehk see, kuidas me mõistame mehe ja naise ühendust. **Selleks, et armastus oleks täiuslik peab Jumal olema Kolmainuline - Isa, Poeg ja Püha Vaim.**

Kui Jumal lõi Aadama, ütles Ta, et loome talle ka abilise. Mitte selleks, et inimene ei saaks oma töödega hakkama, vaid inimene vajab kedagi, kes oleks tema vastas, et saaks võimalikuks **vastastikune suhe - armastus**. Jumal loob INIMESE mehena ja naisena. **Nad ei ole loodud eraldi, sest Adam oli samal ajal ka Eeva.** Selles valguses tuleb mõista, kes on üldse inimene. Piibellikus tähenduses on **abieli kahe isiku ühendamise üheks ihuks ja hingeks**. Isiklik MINA ei kao kuskile. Abieluline INIMENE on loodud Püha Kolmainsuse eeskujul. **Ta kroonitakse abielusse, nagu Püha Vaimu kingitusena.** Iga abielupaar on väike kirik.

Samad seadused kehtivad ka koguduses, kloostri.

Abielu lõppeesmärk **Lääne kiriku** nägemuses on lapse saamine ja abielulise koosluse loomine. Sellest tulenevalt on abielu eemärk inimeses eneses. Preester on abielulise sakramendi tunnistaja, sakramendi teostajateks on abielu osapooled.

Õigeusu traditsioon pühitseb Abielu Kristuses Püha Vaimu kaastegevusel. Seda teostab preester.

Piibel ei ütle, et mees ja naine saavad üheks ihuks soojätkamise eesmärgil. Johannes Kuldsuu ütles 4.saj. 2 põhjust abielluks: **et mees ja naine moodustaksid tervikliku inimese ning mees oleks rahul ühe naisega ja saaks järglasi.**

Kas pere, kes ei saa lapsi on võimeline teostama abielulist täiuslikkust, mis seisneb kahe pooluse ühinemisel? **Jah on.**

Laps on nagu and, nagu õis, mis kroonib abielu. See ei ole eemärk ega hädavajalikkus omaette. **Abieluline ühtsus ei saa teoks tänu lapsele, vaid vastupidi - tänu abielulisele ühtsusele saab teoks lapse saamine.**

Emadus teeb läbi sama tee, mis Kristus - kannatuse tee, mis on lapse ilmale toomine. Emadus toob kaasa alati langemise selleks, et saaks tõusta. Ristija Johannes ütles, et **üks peab kahanema, et teine saaks kasvada.**(Kristuse kohta, kuid sama ka emaduse kohta).

Kristus teeb oma esimese ime Kaana pulmade ajal. Ta ilmutab oma au iga abielupaari siseselt. Laulatuses on tseremooniajuhiks Kristus ise, preester on toimetajaks.

Evangeeliumi valguses ei ole kõigile seksuaalsust puudutavatele küsimustele võimalik vastata. Kui loeme evangeeliumi siis märkame, et ei ole mingit süsteemi, mis seletaks seda valdkonda. Pannakse rõhk jumalariigile, mille poole abielupaar püüdleb.

Lääne kirikus öeldakse: mida tuleb teha, mida ei tule teha.

Ida kirikus ei ole sellist reglementeeritust. Konstantinoopoli patriarh Athenagoraselt (1960aa) küsiti ajal, kui Läänes hakati kasutama rasestumisvastaseid vahendeid, õigeusu kiriku seisukohta selles küsimuses. Patriarh vastas: „Õigeusu kirikus ei ole tavaks minna teiste inimeste magamistubadesse.”

Paari eesmärgiks on leida tasakaal, sama ka seksuaalsuses. Ükski inimene ei ole aseksuaalne. See probleem on inimese ees iga päev.

Oluline on, et igaüks selles seisundis, mis ta on, peab minema mööda seda kitsast teed, mis viib meid Jumalariiki. **Nii munga tee, kui abielu tee viivad meid selleni.** Mõlemad teed on võrdsed.

Praeguses ühiskonnas pakutakse lihalikkust ilma armastuseta, seksuaalsuhteid ilma armastuse õnnistusega, inimese taandamist ainult ihuks.

Kas seks on igavuse peletaja? Kas abielu on ainult seks? Kas selline abielu saab püsima jääda? Selline lõbule rajatud suhe jääb alati üürikeseks.

Millest tuleneb, et mõni abielu püsib 50 aastat? Ainult siis, kui see on **rajatud austusele, armastusele, alandlikkusele.**

Kreeklastel on ilus komme: kui abielupaar on laulatatud, siis pannakse laulatuskroonid raami sisse ja riputatakse voodi kohale või kodualtarile. See meenutab iga päev, et kooselu on sõlmitud mitte ainult naudingule rajades, meenutab abielu pühadust.

Kaasaja ühiskonnas naine püüab käituda mehe sarnaselt. Soorollid lähevad sassi. Kui meil ei ole enam soorolle, ei ole enam kedagi, kes suudaks sünnitada Jumala läbi pühitsetud abielusuhte. **Mees ja naine koos saavad sünnitada Jumala.**

Kui me tahame kogeda tõelist askeesi, siis elu vaimus on otsene kutse selleks, et Jumala riik saaks teostuda.

Mis on patt? - kui me viskame granaadi ja see plahvatab tuhandeks killuks, purustades kõik ümberringi, siis patt toimib inimeses sarnaselt. **Patupisik**, sattudes inimese hinge, purustab selle ja inimene peab nägema suurt vaeva, et ennast jälle kokku korjata. Ja kõiki tükke ei õnnestugi alati kokku korjata.

Esimene probleem, mis ohustab paari - **tüdimus**. Ohustab nii abielu, kui munka. Abilisteks on siin töö ja palve.

Teine probleem - **kujutlusvõime**, sest saatan töötab läbi kujutlusvõime. Kui abielus hakatakse ette kujutama igasuguseid asju, mis abielu ei puuduta, siis on oht suur. Püha Clement on öelnud: „**Täiuslik on vend(mees), kes vaatab õde(naist) ilma, et tema kujutlusse kerkiks midagi seksuaalset.**”

Ei tohi lasta oma mõtteid hajuda. Sellepärast on abielus abiliseks palve, mis aitab oma mõtteid valitseda ja puhastada. Seda nimetab õigeusu kirik kasinuseks. Kasinus, karskus = elukogemus, küpsus.

Õigeusu Kirikus on reeglid, kuid alati on **isikliku valiku moment**. Kui leiab aset viljastumine, on inimene olemas. Igasugune brutaalne elu lõpetamine(abort) on lubamatu, see on mõrv. Samas on olemas konkreetset juhtumid, kui meditsiinilistel põhjustel on vajalik sekkumine(näiteks naise elu on ohus) tegeleb Kirik iga juhtumiga eraldi. Kui on vaja valida kas päästa naine või laps, valivad arstid naise elu. Samas on naisi, kes vaatamata sellele on otsustanud lapse elu säilitada. Ja on juhtumeid, kui mõlemad on ellu jäänud.

Vaimulik võtab iga sellise otsuse (nõuande) puhul vastutuse, kui näiteks tullakse küsima, mida teha, kui on teada, et on sündimas puudega laps. Kellelgi ei ole õigust kõrvalt öelda jah ega ei - otsuse peab langetama inimene, keda see otseselt puudutab.

Iga laps peab olema soovitud mõlema osapoole poolt. See on harmoonilise abielu loomulik tulemus.